

Apvienotās lietas C-22/08 un C-23/08

Athanasios Vatsouras

un

Josif Koupatantze

pret

Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900

(*Sozialgericht Nürnberg*)

lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Eiropas Savienības pilsonība — Personu brīva pārvietošanās — EKL 12. un 39. pants — Direktīva 2004/38/EK — 24. panta 2. punkts — Spēkā esamības novērtējums — Dalībvalsts pilsoņi — Profesionālā darbība citā dalībvalstī — Atalgojuma apmērs un nodarbinātības ilgums — “Darba ņēmēja” statusa saglabāšana — Tiesības uz bezdarbnieka pabalstu

Ģenerālvokāta Damaso Ruisa-Harabo Kolomera [*Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer*] secinājumi, sniegti 2009. gada 12. martā . . . . . I - 4588
Tiesas (trešā palāta) 2009. gada 4. jūnija spriedums . . . . . I - 4609

Sprieduma kopsavilkums

1. *Personu brīva pārvietošanās — Darba ņēmēji — Jēdziens — Darba attiecību pastāvēšana — Reāla un efektīva nodarbošanās*
(EKL 39. pants)
2. *Eiropas Savienības pilsonība — Tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā — Direktīva 2004/38 — Atkāpe no vienlīdzīgas attieksmes principa attiecībā uz Eiropas Savienības pilsoņiem*
(EKL 39. panta 2. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkts)

3. *Kopienų tiesības — Principi — Vienlīdzīga attieksme — Diskriminācija pilsonības dēļ — Aizliegums — Piemērošanas joma*
(EKL 12. pants)

1. Neatkarīgi no atalgojuma apmēra un tādas profesionālās darbības ilguma kā īslaicīga, mazatalgota, profesionāla un tā veicēja iztiku nenodrošinoša darbība vai darbs, kas ir veikts ne vairāk kā vienu mēnesi, nevar tikt izslēgts, ka pēc darba attiecību vispārēja vērtējuma valsts iestādes to varētu uzskatīt par patiesu un reālu, kas ļauj piešķirt tās veicējam “darba ņēmēja” statusu EKL 39. panta izpratnē.

posmu sniedz pakalpojumus citai personai tās vadībā, par to saņemot atalgojumu.

(sal. ar 25., 26. un 30. punktu)

Šajā ziņā jēdziens “darba ņēmējs” EKL 39. panta izpratnē ir Kopienų vispārīgi piemērojams jēdziens un tas nav jāinterpretē sašaurināti. Visas personas, kas veic reālas un faktiskas darbības, izņemot tik nebūtiskas darbības, ka tās tiešām var uzskatīt par visnotaļ ierobežotām un palīgdarbībām, ir jāuzskata par “darba ņēmējiem”. Darba tiesisko attiecību būtiska pazīme ir tā, ka persona noteiktu laika

2. Attiecībā uz dalībvalstu pilsoņu, kuri meklē darbu citā dalībvalstī, tiesībām atkāpe no vienlīdzīgas attieksmes principa, kas attiecas uz Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri nav darba ņēmēji, pašnodarbinātas personas, personas, kas saglabā šādu statusu, un to ģimenes locekļi, kas uzturas uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, kurš paredzēts Direktīvas 2004/39 par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221, 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 un 93/96, 24. panta 2. punktā, saskaņā ar kuru uzņēmējai dalībvalstij nav pienākuma piešķirt tiesības uz sociālo palīdzību it īpaši darba meklētājiem ilgākā laika posmā, kad viņiem ir tiesības tajā uzturēties, ir jāinterpretē saskaņā ar EKL 39. panta 2. punktu.

Šajā ziņā dalībvalsts pilsoņi, kuri meklē darbu citā dalībvalstī un kuri ir izveidojuši patiesas saiknes ar šīs valsts darba tirgu, var atsaukties uz EKL 39. panta 2. punktu, lai saņemtu finansiāla rakstura pabalstu, kas ir domāts, lai atvieglotu piekļuvi darba tirgum. Kompetentajām valsts iestādēm un vajadzības gadījumā valsts tiesām ir ne tikai jākonstatē patiesas saiknes ar darba tirgu pastāvēšana, bet arī jāanalizē minēto pabalstu veidojošie elementi, tostarp tā mērķi un piešķiršanas nosacījumi. Pabalsta mērķis ir jāzvērtē, ņemot vērā tā rezultātus, nevis formālo struktūru. Par sociālās palīdzības pabalstiem Direktīvas 2004/38 24. panta 2. punkta izpratnē nav uzskatāmi finansiāla rakstura pabalsti, kuru mērķis neatkarīgi no to kvalifikācijas valsts tiesību aktos ir atvieglot piekļuvi darba tirgum.

(sal. ar 34., 35., 40.–42., 44.–46. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

3. EKL 12. pantam nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru no trešo

valstu pilsoņiem piešķirto sociālās palīdzības pabalstu saņemšanas ir izslēgti dalībvalstu pilsoņi.

Ar EKL 12. panta pirmo daļu, piemērojot Līgumu un neskarot tajā paredzētos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ. Šī norma attiecas uz situācijām, kas ietilpst Kopienų tiesību piemērošanas jomā, kurās dalībvalsts pilsonis salīdzinājumā ar citas dalībvalsts pilsoni ir pakļauts diskriminējošai attiecīmei tikai viņa pilsonības dēļ, un to nav paredzēts piemērot gadījumā, kad, iespējams, pastāv atšķirīga attiecīme pret dalībvalstu un trešo valstu pilsoņiem.

(sal. ar 51.–53. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)